مدیریت بحران

سیل بحران در گلستان

گروه استان‌ها| بارش شدید باران از عصر شنبه ۱۸ مهر، بخش‌های مختلف استان گلستان را درگیر سیلاب و آب‌گرفتگی کرد.
در شهر گرگان، مرکز استان گلستان بیشتر خیابان‌ها با آب‌گرفتگی مواجه شدند و همزمان با طغیان رودخانه‌ها در مناطق شرقی استان به‌ویژه شهرستان مینودشت، خسارت‌هایی به زیرساخت‌ها و راه‌های ارتباطی وارد شد.
بارش‌های رگباری پس از صدور هشدار سطح نارنجی هواشناسی آغاز شد و در مدت کوتاهی بخش‌هایی از استان را تحت تأثیر قرار داد که متأسفانه در پی این بارندگی‌ها، یک نفر جان باخت و دو نفر در شهرستان مینودشت مفقود شدند.

■ثبت ۱۴۷ میلیمتر بارندگی در مینودشت

مدیرکل مدیریت بحران استان گلستان از ثبت بیشترین میزان بارندگی در روستای قلعه‌قافه از توابع شهرستان مینودشت خبر داد و گفت: میزان بارش در این منطقه به ۱۴۷ میلیمتر رسید.
عبدالغفور غراوی با اشاره به خسارت‌های ناشی از بارندگی‌های شدید اظهار کرد: در شهرستان رامیان نیز مسیر دسترسی چهار روستا مسدود شده بود که عملیات بازگشایی راه‌ها در دستور کار قرار گرفت. همچنین تأسیسات آبی در محور پارسیان شهرستان گالیکش آسیب دیدند.
به گفته وی، برق ۱۹ روستای شهرستان مینودشت نیز در پی این حادثه قطع شد و دستگاه‌های مسئول برای رسیدگی به وضعیت مناطق آسیب‌دیده و رفع مشکلات وارد عمل شدند.

■امدادرسانی به خودروهای گرفتار در سیلاب

مدیرعامل جمعیت هلال‌احمر گلستان نیز از آماده‌باش کامل نیروهای امدادی در پی هشدار هواشناسی خبر داد و اعلام کرد: بیشترین حجم عملیات امدادی در شهرستان‌های مینودشت، آزادشهر، گرگان و علی‌آباد کتول انجام شده است.
مرتضی سلیمی گفت: نیروهای امدادی در منطقه زمستان‌یورت شهرستان آزادشهر موفق شدند یک خانواده هشت‌نفره را از سیلاب نجات دهند.
به گفته وی، عملیات بازگشایی محورهای روستایی چشمه‌ساران و امدادرسانی به مناطق آسیب‌دیده در دستور کار قرار گرفت و تیم‌های عملیاتی هلال‌احمر در شهرستان‌های مختلف استان در آماده‌باش باقی ماندند.

■انسداد برخی محورهای ارتباطی

بارندگی‌های شدید در مناطق کوهستانی گلستان به راه‌های ارتباطی نیز خسارت وارد کرد. مدیرکل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان از تخریب بخش‌هایی از راه در محدوده تنگه چهل‌چای به سمت قلعه‌قافه بر اثر جاری شدن سیلاب خبر داد.
همچنین در محدوده پل بایلر در محور گنبدکاووس-کلاله، به‌دلیل بالا آمدن آب رودخانه و وقوع سیلاب، انسداد مسیر گزارش شد و محور ساسنگ-مینودشت نیز مسدود شد.

■گرگان زیر آب رفت

بارش شدید باران در شهر گرگان نیز بار دیگر ضعف زیرساخت‌های دفع آب‌های سطحی و آمادگی مدیریت شهری برای مواجهه با سیلاب را به نمایش گذاشت.
آب‌گرفتگی معابر، دشواری تردد شهروندان و گرفتار شدن خودروها در رواناب‌ها، این پرسش را مطرح کرد که چرا با وجود تکرار چنین حوادثی، هنوز خیابان‌های مرکز گلستان در برابر بارندگی‌های شدید آسیب‌پذیرند؟
جاری شدن رواناب‌ها و تجمع آب در سطح خیابان‌ها بار دیگر نشان داد مشکل آب‌های سطحی در این شهر همچنان یکی از چالش‌های جدی مدیریت شهری است؛ چالشی که با هر بارندگی شدید، خود را به شکل اختلال در رفت‌وآمد شهروندان و افزایش خطر برای رانندگان و عابران پیاده نشان می‌دهد.
اگرچه شدت بارش و حجم بالای رواناب‌ها در بروز سیلاب نقش دارند، اما پرسش اصلی این است که آیا شبکه جمع‌آوری و هدایت آب‌های سطحی گرگان متناسب با شرایط بارندگی طراحی و نگهداری شده است؟ چرا برخی معابر با بارش‌های شدید با آب‌گرفتگی مواجه می‌شوند و برنامه شهرداری برای رفع نقاط حادثه‌خیز چیست؟

صادرکنندگان خرما در محاصره محدودیت‌های حمل‌ونقل و مقرراتی که نیازمند بازنگری‌اند

خرما پشت سد محدودیت‌های صادراتی

ایرنا

فاطمه طالبیان شریف| ارزش یک محصول کشاورزی فقط به میزان تولید آن نیست؛ گاهی تمام زحمتی که از نخلستان تا زمان برداشت کشیده شده، به این بستگی دارد که محصول در چه زمانی و با چه هزینه‌ای به دست خریدار برسد. خشکبار و به ویژه خرما نیز در چنین موقعیتی قرار دارد؛ محصولی که برای حضور در بازارهای خارجی، به مسیرهای حمل‌ونقل مطمئن، هزینه‌های قابل تحمل و امکان ارسال به‌موقع نیاز دارد، اما حالا اختلال در جابه‌جایی محموله‌ها و افزایش هزینه‌های صادراتی، این مسیر را دشوارتر کرده است. در چنین شرایطی، هر روز تأخیر می‌تواند محاسبات صادرکننده را تغییر دهد و فروش محصول را با ابهام بیشتری روبه‌رو کند.

در گفت‌وگو با محسن رشید فرخی، رئیس انجمن ملی خرما و عضو هیئت نمایندگان اتاق ایران درباره تأثیر اختلالات حمل‌ونقل بر صادرات کالا به ویژه خرما، چالش‌های پیش‌روی صادرکنندگان، خطر افت کیفیت و راهکارهای حفظ بازارهای هدف صحبت کردیم.

■محدودیت‌ها و اختلالات در حمل‌ونقل دریایی در ماه‌های اخیر چه تأثیری بر صادرات خرما داشته و آیا روند ارسال محموله‌ها به بازارهای خارجی با مشکل مواجه شده است؟

محدودیت‌ها معمولاً در هر حوزه‌ای، چه صادرات و چه واردات، مشکلاتی ایجاد می‌کنند. بنابراین، این محدودیت‌ها تنها به صادرات خرما مربوط نمی‌شود و سایر کالاهای صادراتی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. البته خرما، به‌ویژه در مواردی که به‌صورت رطب عرضه می‌شود، به سردخانه و کانتینرهای یخچال‌دار نیاز دارد و ممکن است بیشتر در معرض این مشکلات قرار بگیرد. با این حال، در مجموع با مشکلاتی در حوزه حمل‌ونقل دریایی مواجه شده‌ایم؛ به‌طوری که هم محدودیت در تعداد کانتینرهای قابل ارسال و هم افزایش قیمت‌ها، شرایط صادرات را دشوار کرده است. این وضعیت ممکن است موجب شود برخی صادرکنندگان برای مدتی دست نگه دارند و صادرات خود را به تعویق بیندازند.
در حوزه حمل‌ونقل زمینی نیز با محدودیت‌های زیادی مواجه هستیم. بر اساس آخرین گزارشی که مشاهده کردیم، در دو تا سه مورد از مرزهای زمینی کشور، نزدیک به ۷ هزار کامیون در صف‌های انتظار قرار دارند. همه این موارد نشان می‌دهد با شرایط عادی روبه‌رو نیستیم، بلکه در وضعیت فوق‌العاده‌ای قرار گرفته‌ایم که متأسفانه به ما تحمیل شده و آثار آن در حال حاضر بیش از گذشته نمایان است.

■چه میزان در سال تولید خرما داریم و چه میزان صادر می‌شود؟

باید تمهیداتی بیندیشیم و مشخص کنیم که چه اقداماتی باید انجام دهیم. میزان تولید خرمای کشور حدود یک میلیون و ۳۵۰ هزار تا یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن است. از این میزان، حداکثر ۷۰ درصد به مصرف داخلی و صنایع تبدیلی اختصاص پیدا می‌کند. بنابراین، اگر ۳۰ درصد باقیمانده صادر نشود، با مشکل مواجه خواهیم شد و کالا در سردخانه‌ها انباشته می‌شود. خرما محصولی نیست که بتوان آن را برای مدت طولانی نگهداری کرد؛ به همین دلیل، حتماً باید تلاش کنیم این ۳۰ درصد صادر شود تا بتوانیم در آخر سال تقریباً سال خوبی را از لحاظ مقدار باقیمانده در سردخانه‌ها داشته باشیم.
متأسفانه در سال‌های گذشته، حتی پیش از جنگ و ایجاد محدودیت‌های اخیر، با برخی محدودیت‌های داخلی مواجه بودیم؛ محدودیت‌هایی که خودمان برای خودمان ایجاد کرده‌ایم، از جمله ممنوعیت‌ها، محدودیت‌ها، قیمت‌های بالای پایه گمرکی و عوارض صادراتی. برای مثال، از سال گذشته هنوز مقداری کالا در سردخانه‌ها باقی مانده است. یکی از دلایل این مسئله این بود که شک یا ابهام محدودیت کالا از طرف مراجع دولتی همیشه گوشزد می‌شد و در نتیجه صادرکننده اعتماد نداشت قراردادهای طولانی مدتی با طرف‌های خارجی ببندد در نتیجه این مسئله به عنوان یک معضل صادراتی همیشه خودش را نشان می‌داد و این امر موجب شده امسال نیز سردخانه‌های کشور برای نگهداری خرما همچنان فعال بمانند.
شما در نظر بگیرید محدودیت‌های انرژی و باری که در حال حاضر بر شبکه انرژی کشور تحمیل شده، چه میزان می‌توانسته بر عملکرد شبکه تأثیر بگذارد. همه این مسائل به‌صورت زنجیره‌ای به یکدیگر پیوسته‌اند و در نهایت، آثار نبود مدیریت صحیح در این بخش‌ها نمایان می‌شود.

■اکنون باید چه اقدامی انجام دهیم؟

ابتدا باید بپذیریم که شرایط عادی نیست و قوانین و محدودیت‌هایی که در شرایط عادی برای کالاهای صادراتی اعمال می‌شد، دیگر نمی‌تواند به همان شکل ادامه پیدا کند؛ فرقی نمی‌کند این کالا خرما، پسته یا حتی محصولات صنعتی باشد. در شرایط فعلی، لازم است قوانین و محدودیت‌هایی که در دوره‌های مختلف و زمانی که با چنین مشکلاتی مواجه نبودیم اعمال می‌شد، در کوتاه‌مدت بازنگری شود.
در این زمینه، باید چند موضوع را در نظر بگیریم. نخست، اعمال مشوق‌های صادراتی است. ممکن است دولت در شرایط فعلی از نظر پرداخت‌های مالی خود نیز با مشکل مواجه باشد، اما می‌تواند از طریق تسهیل قوانین، زمینه حمایت از صادرکنندگان را فراهم کند. مشوق‌های صادراتی لزوماً نباید مالی باشند و می‌توانند در قالب اصلاح مقررات و تسهیل فرایندهای صادراتی اعمال شوند.
برای مثال، در موضوع بازگشت ارز حاصل از صادرات، من هم معتقدم که ارز کشور باید بازگردد؛ اما مسئله این است که این ارز چگونه باید بازگردانده شود. برای مثال صادرکننده باید بتواند ارز حاصل از صادرات خود را با قیمت‌های متداول بازار عرضه کند، نه اینکه مجبور باشد آن را با نرخ‌های تعیین‌شده از سوی دولت بفروشد. آیا دولت در شرایط فعلی می‌خواهد از این طریق درآمد کسب کند؟ چنین رویکردی با واقعیت‌های موجود سازگار نیست. باید قیمت پایین‌تر بخرد. دولت نمی‌تواند انتظار داشته باشد صادرکننده با هزینه‌هایی که به‌شدت افزایش یافته است، ارز خود را با قیمتی پایین‌تر از نرخ بازار عرضه کند. اکنون نیز می‌بینیم که بانک مرکزی ارز را تقریباً با قیمت ارز آزاد به مردم عرضه می‌کند؛ بنابراین، صادرکننده هم باید بتواند ارز خود را با قیمت‌های متعارف بازار بفروشد.
به بیان دیگر، اصل بازگشت ارز باید حفظ شود. برای نمونه، صادرکننده باید بتواند ارز خود را با هر گروه کالایی که امکان‌پذیر است تهاتر کند یا آن را در بازار با قیمت‌های رایج به فروش برساند.

■آیا قوانین در راستای حمایت از صادرکننده‌هاست؟

موضوع دوم، برداشتن محدودیت‌های کارت‌های بازرگانی در کوتاه‌مدت است. لازم است سقف کارت‌های بازرگانی به‌طور کوتاه‌مدت، به‌ویژه در حوزه محصولات کشاورزی و مشخصاً خرما برداشته شود.
دومین اقدام، بازنگری فوری در قیمت پایه گمرکی صادرات و حذف یا کاهش آن است. خرما مانند سنگ‌آهن نیست که بتوان آن را برای مدت طولانی نگهداری کرد و منتظر ماند تا شرایط به حالت عادی بازگردد؛ بنابراین، باید زمینه صادرات آن فراهم شود.
برای تحقق این هدف، لازم است از ظرفیت قوانین و مقررات ویژه‌ای که در شرایط بحرانی و اضطراری برای همه کشورها موجود است و مورد استفاده قرار می‌گیرند، بهره بگیریم تا بتوانیم کالاهای خود را صادر کنیم یا همان طور که اشاره کردم، مشوق‌های صادراتی لزوماً نباید مالی باشند و می‌توانند در قالب اصلاح و تسهیل قوانین و مقررات اعمال شوند. اگر دولت این موارد را بازنگری کند شاید بتوانیم امسال را نیز با موفقیت و سلامت پشت سر بگذاریم.

■با وجود چالش‌های تولید در ماه‌های اخیر، وضعیت کیفیت خرما و تأثیر آن بر ارزش تجاری این محصول در بازارهای صادراتی چگونه بوده است؟

ما در حوزه کیفیت محصول با چند محدودیت مواجه هستیم که باید به آن‌ها توجه شود. نخست، مسئله انرژی است. متأسفانه قطعی‌های مکرر برق در فصل تابستان، به‌ویژه در روزهای گرم سال، بر کیفیت محصول تأثیر می‌گذارد.
مسئله دوم، خاموشی چاه‌های آب کشاورزی است. در دماهای ۵۰ تا ۵۵ درجه سانتیگراد، خرما برای حفظ کیفیت خود به آب کافی نیاز دارد؛ اما متأسفانه در همین دوره، روزانه دو تا چهار ساعت و حتی در برخی مواقع تا پنج ساعت، چاه‌های کشاورزی با قطعی برق مواجه می‌شوند. این شرایط خواه‌ناخواه بر کیفیت محصول تأثیر می‌گذارد.
البته افزایش قیمت نهاده‌های کشاورزی از جمله سم و کود نیز در این زمینه بی‌تأثیر نبوده است؛ با این حال، مسئله اصلی، کمبود بار شبکه برق است که به خاموشی‌های مکرر منجر شده و این خاموشی‌ها قطعاً بر کیفیت محصول اثر می‌گذارند.
خرمای ایران همچنان از محصولات باکیفیت در جهان است و در جایگاه نخست قرار دارد، اما جای تردیدی نیست که شوک‌های سرمایی و گرمایی در فصل تابستان و کم‌آبی، خواه‌ناخواه بر کیفیت خرما تأثیر می‌گذارند.

■کدام بازارهای صادراتی خرما بیشتر از اختلال در مسیرهای دریایی آسیب‌پذیر بودند و آیا ناچار به تغییر مسیر مقصد صادراتی شده‌ایم؟

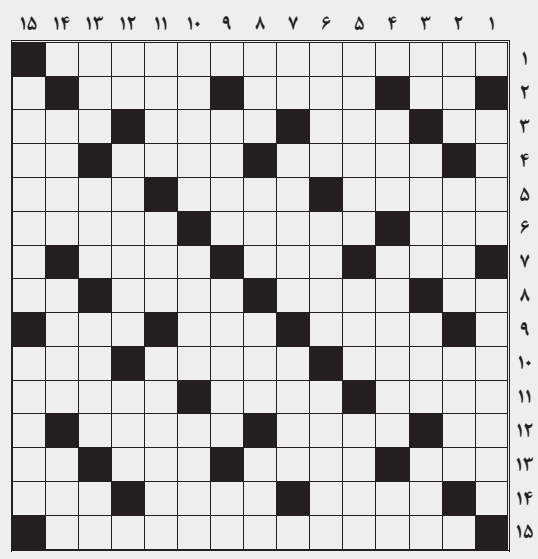
تمام مسیرهای صادراتی کشور، چه زمینی و چه دریایی، تحت تأثیر این شرایط قرار گرفته‌اند و در این زمینه هیچ تردیدی وجود ندارد. حتی در تجارت با کشورهایی مانند چین و هند که به دلیل سطح متفاوت مراودات تجاری و محدودیت‌های کمتر نسبت به بازارهای اروپا و آمریکا، مسیرهای دسترسی به آن‌ها ممکن است آسان‌تر بوده باشد، باز هم با مشکلاتی مواجه شده‌ایم. مسیرهای دریایی و حتی مسیرهای ریلی نیز بدون تردید تحت تأثیر قرار گرفته‌اند و در نتیجه، قیمت تمام‌شده کالا در بازار مقصد به‌شدت افزایش یافته است.

■در شرایط فعلی امکان جایگزین کردن حمل دریایی با مسیرهای دیگر برای صادرات وجود دارد؟

اکنون همان طور که مشاهده می‌کنید، دایره تحریم‌ها از سوی کشورهایی که این محدودیت‌ها را بر ما تحمیل کرده‌اند، روزبه‌روز تنگ‌تر می‌شود و آثار آن به‌تدریج نمایان‌تر شده است. حتی در بخش حمل‌ونقل زمینی نیز با حجم زیادی از کالاها در صف ترخیص مواجه هستیم. بازارهای هدف صادراتی ما به‌شدت محدود شده‌اند و علاوه بر محدود شدن این بازارها، مشکلات موجود در مسیرهای صادراتی نیز افزایش یافته است. در نتیجه، قیمت تمام‌شده کالا بالا رفته است.
مجموع این مسائل نشان می‌دهد باید هر چه سریع‌تر قوانین و مقرراتی را که شاید در زمان تصویب خود مناسب بوده‌اند، اما در شرایط فعلی پاسخگوی نیازها نیستند، بازنگری کنیم. این موضوع به‌ویژه درباره محصولات کشاورزی اهمیت دارد.

جدول ۹۵۴۶

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com

■افقی

۱. خالق «نفحات الانس» ۲. پوستش بلای جانش شده - عاشق و شیدا - مقیم ۳. گفت‌وگوی اینترنتی - نقیض باخت - مهربان - شب یلدا ۴. یک تیره از طایفه عبدالوند از ایل بزرگ بختیاری چهارلنگ میوند - پایان‌بخش هفته مسلمانان - پرحرفی ۵. خرق عادت - خاکی زرد و سرخ رنگ که در تهیه رنگ نقاشی کاربرد دارد - باادب ۶. پیش - میانجی - پشت سر چیزی ۷. مادر فلزات - گله گوسفند - سهل‌انگار ۸. کافی - پناهگاه - ابزاری برای مخلوط کردن مواد در آشپزخانه - خط‌کش مهندسی ۹. چایخانه - غذای زمین - طویله ۱۰. خوشبختی - اجاره - اسارت ۱۱. سیاه‌رنگ - ناتوان - تیم فوتبال شمالی حاضر در لیگ برتر کشورمان ۱۲. ۱۰۰ مترمربع - باهوش - خداوند ۱۳. دوختن - امپراتوری آلمان نازی - خشک‌مزاج - نت استمرار ۱۴. قهرمان سرزمین عجایب - جمع مکسر نجیب - نیمسال تحصیلی ۱۵. سرمربی روسی والیبال که سابقه مربیگری در تیم ملی والیبال ایران را هم در کارنامه دارد

■عمودی

۱. علیل - صدراعظم آهنین ۲. شانس - برادر گرامی امام‌حسین(ع) و سقای دشت کربلا - خوش‌گذرانی ۳. واحد واکسیناسیون - از شریان‌های حیاتی دوگانه عراق - شیرینی کرمانشاهی - سخن و گفته ۴. قیمت - سمبلیک - نت منفی ۵. ایشان هم از مربیان مطرح والیبال جهان هستند - کاهش - ابتیاع ۶. برندی سوئیسی در ساعت - بتن مسلح - پول ایران در دوره صفویه ۷. گشودن مسئله - گلی زیبا از تیره زیتونیان و نامی دخترانه - کاغذی نامرغوب ۸. ماه محبت - سرزمین - مرکز استان البرز - نوعی ساعت قدیمی ۹. اتاق - تمرینات ایروبیک - کشیدن ۱۰. آلبومی از استاد علیرضا افتخاری که با استقبال مخاطبان روبه‌رو شد - ژانر طنز در سینما و تئاتر - قشنگ ۱۱. کامل - هزارلا - ورزشی گروهی با توپ و دست ۱۲. دربست کارخانه - موافق - حشره خونخوار ۱۳. بازی فکری رومیزی که آلمان‌ها مخترع آن بودند - حرکت به‌شیوه کرم - ماه پاییزی - هزارکیلو ۱۴. از ماشین‌آلات راه‌سازی - بحران - خراسان قدیم ۱۵. محلی برای سرگرمی و شادی کودکان در بوستان‌ها - تاج

حل جدول

